

Informe 12/2025

Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat

Balanç i Compte de Pèrdues i Guanys. Exercici 2022

Presentació a la Comissió de la Sindicatura de Comptes
11 de desembre de 2025

Objecte, abast i metodologia

- L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització financera sobre el **balanç i compte de pèrdues i guanys** de l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat (ATL).
- **Any de la fiscalització:** 2022
- S'ha produït una limitació a l'abast en la fiscalització pel fet que **l'entitat no disposava de cap inventari actualitzat i valorat del seu immobilitzat material**.
- **Metodologia:** aplicació dels principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i totes aquelles proves de compliment i substantives que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen a l'informe.

Antecedents

- Des del 1990 i fins al 31 de desembre del 2012, la Generalitat de Catalunya **va prestar el servei d'abastament d'aigua a poblacions de manera directa**, mitjançant l'entitat Aigües Ter Llobregat (ATLL).
- La Llei 10/2011, del 29 de desembre, de simplificació i millora de la regulació normativa va introduir un seguit de modificacions per **facilitar la prestació del servei públic esmentat mitjançant gestió indirecta**.
- Es va formalitzar un contracte el 27 de desembre del 2012, amb efectes des de l'1 de gener del 2013, entre la Generalitat de Catalunya i la societat concessionària, **ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya, SA**. En la mateixa data es va produir, també, la dissolució d'ATLL. **En la fiscalització realitzada no s'ha disposat d'aquest contracte**.
- El 23 de novembre del 2012 l'**altre licitador**, no adjudicatari, **va interposar un recurs especial en matèria de contractació contra l'adjudicació del concurs** davant l'Òrgan Administratiu de Recursos Contractuals de Catalunya, el qual va ser estimat parcialment per aquest òrgan el 2 de gener del 2013.
- La Generalitat de Catalunya **va interposar recurs** davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el qual el 22 de juny del 2015 va emetre sentència estimant-lo parcialment. Això implicava l'anul·lació de la resolució impugnada, en la mesura que exclou l'oferta presentada pel grup encapçalat per Acciona Agua SA i confirma l'anul·lació de l'acord impugnat d'adjudicació del contracte de gestió del servei d'abastament d'aigua en alta Ter-Llobregat.
- El 3 d'abril del 2018, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va declarar **la fermesa d'aquesta sentència**.
- S'aprova el Decret Llei 4/2018, del 17 de juliol, pel qual s'assumeix la gestió directa del servei d'abastament d'aigua a poblacions per mitjà de les instal·lacions de la xarxa d'abastament Ter-Llobregat de titularitat de la Generalitat i es crea l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat (**ATL**)

Ens fiscalitzat

- ATL presta el **servei d'abastament d'aigua en alta**, mitjançant la xarxa d'abastament Ter-Llobregat. Actualment, aquesta xarxa està gestionada per 3 empreses operadores, que són: **la mateixa entitat; Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA; i Terrassa Cicle de l'Aigua, EPEL** (Aigua Municipal de Terrassa).
- En l'exercici 2022, l'entitat **subministrava aigua a 110 municipis**, mitjançant un total de 196 punts de subministrament.

■ Organització:

- Òrgans de Govern
 - Consell d'Administració
 - Direcció

■ Treballs de control

- Des de la seva creació i fins a la data de finalització del treball de camp, l'entitat no ha estat objecte de control financer per part de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.
- Els comptes anuals de l'exercici 2022 **van ser objecte d'auditoria externa**, amb una opinió no modificada.

Principals consideracions sobre la fiscalització del Balanç (I)

- L'immobilitzat material a 31 de desembre del 2022 representa un **85,11%** de l'actiu del balanç.
- L'entitat no disposava de cap inventari ni de cap detall dels béns ja existents a 31 de desembre del 2012. Pel que fa a les altes provinents del període gestionat per la societat concessionària, 2013 a 2019, l'entitat disposa d'un **document elaborat per l'ACA** a 16 d'octubre del 2018, on es detallen les actuacions executades per la societat concessionària. A partir de l'exercici 2019, les inversions efectuades per l'entitat es troben correctament valorades i incloses en un inventari.
- Per tal d'aconseguir un detall de tots els elements que componen l'immobilitzat, l'entitat **va contractar el servei de valoració dels seus actius** i d'elaboració d'un inventari detallat de tot l'immobilitzat, que, a la data de finalització del treball de camp, encara estava en execució. En el **període d'al·legacions**, ATL va exposar que els treballs encarregats sobre la valoració dels actius havien finalitzat i s'havien registrat en els comptes anuals de 2024.
- Les inversions activades el 2021 i el 2022 es van amortitzar des de l'1 de gener, en comptes d'iniciar l'amortització en la data d'activació del bé, fet que comporta un excés en la dotació d'amortització de **353.220,96 €**, en l'exercici **2021**, i de **399.690,20 €**, en l'exercici **2022**.

Principals consideracions sobre la fiscalització del Balanç (II)

- Dins de les provisions a llarg termini es desprèn que manca una provisió pel fons de sequera i una provisió per la liquidació del contracte amb la societat concessionària, motivat pels recursos interposats per l'altre licitador.
 - El **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya**, en tres sentències del 15 de desembre del 2022, reconeix a la societat concessionària el següent:
 - El dret a cobrar **304,42 M€**, més el interessos legals.
 - El dret al retorn de la **garantia definitiva, 29,86 M€**, més l'import corresponent al rescabament de les despeses de manteniment de l'aval des que se n'havia de produir la devolució.
 - El dret que se li aboni la retribució dels mesos de gener i febrer del 2019, en què va prestar els serveis, import que no es quantifica.
- ATL va considerar els recursos presentats com una contingència i en va informar en els comptes anuals de l'exercici 2022. No obstant això, hauria d'haver fet una provisió a 31 de desembre del 2022 pels imports corresponents als conceptes estimats pel Tribunal.
- En virtut de l'execució provisional d'aquestes sentències, el 30 de maig del 2024 la Generalitat va abonar 365,64 M€ en el compte de dipòsits i consignacions judicials del TSJC en concepte de liquidació del contracte més interessos legals.
- Com a fets posteriors a la data de finalització del treball de camp, la Generalitat i la societat concessionària, en liquidació, **van signar un acord transaccional** per posar fi als procediments judicials en tràmit. Posteriorment, ambdues parts van sol·licitar al Tribunal Suprem l'homologació judicial d'aquest acord i la finalització dels procediments judicials oberts.

Principals consideracions sobre la fiscalització del Compte de Resultats

Ingressos

- El **97,10%** de l'import net de la xifra de negocis de l'exercici 2022 correspon als ingressos per l'abastament d'aigua. El resultat d'explotació d'ATL va ser de **7,02 M€, negatiu**, i el resultat de l'exercici de **9,29 M€, negatiu**.
- El **69,89%** de la facturació es concentra en Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA (53,17%) i en Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA (16,72%).

Despeses

- Del total de despeses, les parts més importants corresponen a l'amortització de l'immobilitzat (66.948.136 €) i als aprovisionaments (41.389.440 €).
- La despesa en concepte de consum d'energia va augmentar un **62,12%** de l'exercici 2021 a l'exercici 2022. Aquest increment s'explica per l'increment de la producció d'aigua mitjançant les dessaladores, a conseqüència del descens de les reserves dels embassaments.
- De l'anàlisi realitzada de les despeses de reparació i conservació, s'ha observat que s'han comptabilitzat com a despesa actuacions que, per la seva naturalesa, s'haurien d'haver activat, per valors aproximats de **1,00 M €** i **380.000 €** respectivament.

Conclusions més significatives (I)

- A la data de finalització del treball de camp, **l'entitat no té estatuts aprovats**, en contra del que preveu el Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- L'entitat **no té assegurat el seu immobilitzat material des de l'exercici 2021**. Es considera que l'immobilitzat d'ATL, per la seva importància qualitativa, quantitativa i estratègica, hauria de disposar de la corresponent assegurança per pèrdues o danys materials.
- A 31 de desembre del 2022, les inversions provinents de la societat concessionària però totalment executades, **37,16 M€**, continuen comptabilitzades dins l'immobilitzat material en curs i, per tant, no s'estan amortitzant.

Conclusions més significatives (II)

- Dins els Deutes amb empreses del grup a curt termini s'inclouen **302.185,75 €** corresponents a part de la transferència de capital que l'ACA va aprovar a favor d'ATL per finançar l'execució de diverses obres. ATL considera aquestes obres com a despesa en comptes d'immobilitzat, raó per la qual també traspasa la transferència de capital rebuda de l'ACA, a Altres ingressos d'explotació, de forma incorrecta.
- En l'exercici 2022, el resultat d'explotació i el resultat de l'exercici van ser negatius, fet que indica que **les tarifes de l'aigua aplicades no estaven cobrint les despeses previstes** segons el Decret legislatiu 3/2003. Cal tenir en compte que aquestes tarifes no es modifiquen des del 2016.

Principals recomanacions

1. L'entitat hauria de **reclamar a l'ACA el cost de la part de l'actuació executada** en terrenys propietat de l'ACA per reparar els danys ocasionats pel temporal Glòria, i que va ser finançada amb els recursos de l'entitat.
2. Per tal que les **dades de seguiment del Pla d'inversions i reposicions** siguin exactes i no continguin errors, cal que l'Excel de seguiment s'extregui directament de les dades comptables.
3. Per a aquells municipis que encara no en disposen, l'entitat hauria de promoure la signatura del document administratiu de subministrament previst en el reglament intern de prestació del servei d'ATL, aprovat el 2020.

www.sindicatura.cat